

Abstrakt

Práce je věnována vztahům mezi Spojenými státy a Tchaj-wanem v kontextu čínsko-amerických vztahů. Sleduje, jakým směrem se tyto vztahy vyvíjely poté, co Tchaj-wan započal proces demokratizace na konci 80. let, který vnesl do čínsko-tchajwanských, americko-tchajwanských a také do americko-čínských vztahů zcela novou dynamiku. Práce také sleduje, které fenomény, události a která témata rozvoj vzájemných vztahů ovlivnily a jak na ně Spojené státy reagovaly. Mezi tyto události patří například Pekingský masakr, krize v Tchajwanské úžině v letech 1995-1996 nebo vzestup Číny, který ovlivňuje postoj Číny vůči Tchaj-wanu a na který Spojené státy musí reagovat. Práce se zaměřuje na tyto hlavní otázky: Jaká je motivace Spojených států Tchaj-wan nadále podporovat? Jak na tuto podporu reaguje Peking a jakým způsobem spolupráce mezi Tchaj-wanem a USA ovlivňuje čínsko-americké vztahy? Práce dochází k závěru, že Spojené státy podporují Tchaj-wan z ideologických a strategických důvodů. Použitím analytického rámce „pivotal deterrence“ práce ukazuje, že Washington působí jako pomyslný pivot a svou politikou vůči Tchaj-peji a Pekingu udržuje rovnováhu v Tchajwanské úžině s cílem zajistit pokračování statu quo, který pro Washington představuje garanci míru a stability v regionu. K udržení rovnováhy Washington využívá taktiky strategické nejednoznačnosti (strategic ambiguity). Pro ČLR, která tvrdí, že Tchaj-wan je její součástí, je status quo neuspokojivý stav, neboť jejím cílem je dosáhnout znovusjednocení Tchaj-wanu s pevninskou Čínou. Americká podpora Tchaj-wanu tedy pro Peking představuje překážku. Práce v neposlední řadě také sleduje nárůst počtu aktérů, kteří aktivně vstupují do procesu formování americké politiky vůči ČLR a Tchaj-wanu. Mezi ně patří zejména Kongres a různé lobbistické organizace. Práce dochází k závěru, že ačkoliv tito aktéři mohou politiku vůči ČLR a Tchaj-wanu vychýlit jedním či druhým směrem, hlavní tón zahraniční politiky vůči Číně a Tchaj-wanu nakonec vždy udává exekutiva, a to především prezident.